

Obsah

Předznamenání k českému překladu	9
Izrael je můj prvorozený (Ex 4, 22) – předmluva.....	11
Použité zkratky.....	17
Úvod.....	19
I. Současná interpretace postavy Ježíše z Nazareta v dílech předních židovských autorů	25
I.1 Současný teologický zájem o historickou postavu Ježíše z Nazareta.....	25
I.1.1 Křesťanské přístupy k problému historického Ježíše	26
I.1.2 Židovské bádání o historickém Ježíšovi.....	27
I.1.3 Dialog mezi křesťanským a židovským směrem bádání.....	30
I.1.3.1 Christologický aspekt.....	30
I.1.3.2 Eklesiologický aspekt	31
I.1.3.3 Setkání mezi židovstvím a křesťanstvím v duchu II. vatikánského koncilu.....	34
I.2 Význační židovští autoři vypovídající o Ježíšovi.....	40
I.2.1 Martin Buber (1878–1965).....	41
I.2.1.1 Význačné přínosy obsažené v Buberově díle	42
I.2.2 Šalom Ben-Chorin (1913–1999).....	43
I.2.2.1 Ben-Chorinův přístup zevnitř judaismu	43
I.2.2.2 Ježíšova identita podle synoptiků v Ben-Chorinově interpretaci	44
I.2.3 David Flusser (1917–2000).....	48
I.2.3.1 Základní linie reflexe Davida Flussera.....	48
I.2.3.2 Ježíšova identita v synoptických evangeliích podle Flusserovy interpretace	49
I.2.4 Geza Vermes (1924–2013).....	52
I.2.4.1 Přínosy obsažené v díle G. Vermese.....	53
I.2.4.2 Ježíš v Janově evangeliu podle G. Vermese.....	54
I.2.4.3 Ježíš v Pavlových listech podle G. Vermese.....	55
I.2.4.4 Ježíš v knize Skutků podle G. Vermese	56
I.2.4.5 Ježíš v synoptických evangeliích podle G. Vermese.....	57
I.2.4.6 Srovnání Ježíše s charismatiky jeho epochy	60

I.2.4.7	Ježíšova identita v pohledu křesťanství.....	61
I.2.5	Jacob Neusner (*1932)	62
I.2.5.1	Přínosy obsažené v reflexi J. Neusnera	64
I.2.5.2	Ježíš podle J. Neusnera	64
I.2.6	Základní charakteristiky současného židovského pojmání postavy Ježíše z Nazareta	66
I.3	Kritika limitů židovského přístupu k Ježíšovi a odpověď ze strany křesťanské christologie	67
I.3.1	Meze židovského přístupu k postavě Ježíše z Nazareta	68
I.3.2	Společné body a odlišnosti v dílech židovských autorů o Ježíšovi	69
I.3.3	Od Ježíšovy židovské identity ke Kristu křesťanské víry	70
I.3.4	Odpověď ze strany křesťanské (katolické) christologie	72
I.3.4.1	Problematika christologických titulů a oslovení Boha „Abba“	72
I.3.4.1.1	„Syn člověka“	73
I.3.4.1.2	„Mesiáš – Kristus“	73
I.3.4.1.3	„Syn Boží“	74
I.3.4.1.4	„Pán“	76
I.3.4.1.5	„Prorok“	77
I.3.4.1.6	Oslovování Boha jako „Abba“	77
I.3.4.2	Kritika práce židovských autorů s novozákonními texty	79
I.3.4.2.1	Janovo evangelium.....	79
I.3.4.2.2	Pavlovské spisy	80
I.3.4.2.3	Knihy Skutků.....	81
I.3.4.2.4	Synoptická evangelia a události Ježíšova života.....	81
I.3.4.2.4.1	Ježíšův příchod na svět.....	82
I.3.4.2.4.2	Ježíšova původní profese, formace, otázka jeho bezmanželství	83
I.3.4.2.4.3	Ježíšovo hlásání	84
I.3.4.2.4.4	Velikonoční události.....	85
I.4	Závěr první kapitoly	87
II.	Zkoumání původního rozdělení mezi židy a křesťany	89
II.1	Typické charakteristiky židokřesťanství.....	91
II.1.1	Pokusy o definování židokřesťanství.....	91
II.1.2	Ortodoxní a heterodoxní židokřesťanství	94
II.1.3	Židokřesťanská literatura.....	95
II.1.4	Židokřesťanská nauka	96
II.1.5	Uspořádání židokřesťanských komunit	99
II.1.6	Shrnutí a závěr prvního oddílu druhé kapitoly	100

II.2	První oddělení křesťanů od židů	101
II.2.1	Různá směřování v současném bádání o počátcích křesťanství.....	101
II.2.2	Různé hypotézy o oddělení křesťanství od židovství	105
II.2.2.1	Birkat ha-minim	105
II.2.2.2	Evangelium podle Matouše a podle Jana.....	107
II.2.2.3	Způsoby separace.....	108
II.2.2.4	Závěrečné shrnutí problematiky oddělení prvotní církve od židovství.....	112
II.2.3	Zrod odlišené křesťanské identity	112
II.2.3.1	Historický Ježíš a protoschizma.....	114
II.2.3.2	Christologie projevující se v protoschizmatu.....	116
II.2.4	Závěrečné hodnocení důvodů, které vedly k separaci mezi židy a křesťany	117
II.3	Druhá separace, tentokrát mezi etnokřesťany a židokřesťany.....	118
II.3.1	Spor v Antiochii	119
II.3.2	Pád Jeruzaléma.....	120
II.3.3	Nesourodost různých raně křesťanských skupin.....	121
II.3.4	Různé pohledy na židokřesťanství v patristické tradici	122
II.3.4.1	Svědectví ve spisech církevních otců z prvního a druhého století	123
II.3.4.2	Svědectví ze třetího a čtvrtého století	126
II.3.4.3	Antižidovská ustanovení ze strany Římského císařství	127
II.3.5	Rozhodnutí synod a koncilů čtvrtého století	129
II.3.5.1	Synody v Elvíře (306) a v Arles (314).....	130
II.3.5.2	Nikajský koncil.....	131
II.3.5.3	Recepce rozhodnutí Nikajského koncilu v záležitosti židovských obyčejů v rámci církve	132
II.3.6	Další znaky separace etnokřesťanů a židokřesťanů	133
II.3.7	Základní příčiny a rysy separace mezi etnokřesťany a židokřesťany.....	134
II.4	Závěr druhé kapitoly	136

III. Mesiánští židé – pokus o překonání

	prapůvodního nesváru a rozdělení.....	139
III.1	Hnutí mesiánských židů	140
III.1.1	Vymezení a definice hnutí mesiánských židů	140
III.1.2	Zrod hnutí mesiánských židů.....	145
III.1.3	Současná situace hnutí mesiánských židů	149
III.1.4	Vztahy hnutí se Státem Izrael.....	150

III.1.5	Struktura hnutí mesiánských židů.....	154
III.1.6	Bohoslužba, vyznání víry a teologická nauka mesiánských židů.....	156
III.1.6.1	Liturgie a svátosti.....	156
III.1.6.2	Slavení židovských svátků.....	160
III.1.6.3	Vyznání víry	161
III.1.6.4	Teologie a christologie mesiánských židů.....	162
III.1.6.5	Pochopení textu Římanům 9–11 a poměr mesiánských židů k tajemství církve.....	168
III.1.6.6	Poměr mezi Starým a Novým zákonem v myšlení mesiánských židů	171
III.1.7	Závěrečný souhrn první části třetí kapitoly	173
III.2	Komunita katolických židů v Izraeli.....	174
III.2.1	Založení Díla svatého Jakuba.....	174
III.2.2	Hlavní úkoly židovského vikariátu v Izraeli.....	176
III.2.3	Základní charakteristiky židovských katolíků a jejich největší problémy	177
III.2.4	Závěrečná poznámka	179
III.3	Eklesiologický význam obrody církve z obřezaných.....	180
III.3.1	Církev z obřezaných jako specifická partikulární církev v rámci církve univerzální	180
III.3.2	Lumen gentium očima mesiánských židů	182
III.3.2.1	Poměr mezi židovstvím a církví.....	183
III.3.2.2	„Obnovený Boží lid“ v pohledu mesiánských židů	184
III.3.2.3	Otevřené otázky v LG a KKC z pohledu mesiánských židů....	185
III.3.3	Eklesiologické otázky spjaté s existencí mesiánských židů..	187
III.3.4	Eklesiologický model „tertium datur“	191
III.4	Konkrétní návrh: Toward Jerusalem Council II (TJCII).....	193
III.4.1	Definice a záměry dané iniciativy.....	194
III.4.2	Historie iniciativy TJCII	195
III.4.3	Hlavní záměry iniciativy TJCII.....	196
III.4.4	Organizační struktura iniciativy TJCII.....	197
III.4.5	Hlavní roviny působení TCJII	198
III.4.6	TCJII a odpověď ze strany etnokřesťanů	199
III.4.7	Pokus o závěrečné hodnocení.....	199
III.5	Benjamin Berger – svědectví mesiánského žida.....	200
III.5.1	Duchovní cesta Benjamina Bergera	200
III.5.2	Spojení s Koinonia Giovanni Battista	203
III.6	Závěr třetí kapitoly	205

Příloha 1.....	209
Příloha 2.....	213
Příloha 3.....	215
Abstract.....	217
Estratto.....	219
Použitá literatura	221
1 Citované patristické a středověké texty	221
2 Citované magisteriální texty katolické církve, dokumenty MTK, PBK, Teologické komise velkého jubilea.....	223
3 Díla židovských autorů, kteří se zabývají postavou Ježíše z Nazareta..	225
4 Citovaná literatura týkající se bezprostředně mesiánských židů	227
5 Ostatní citovaná literatura	230
Rejstřík.....	241